Društveni vestnik.

Štajersko.

Redni letni občni zbor učiteljskega društva za goriški okraj bo dne 8. oktobra t. l. ob 9. uri zjutraj na slovenskem oddelku deželne kmetijske šole v Gorici. Dnevni red: 1. Letno poročilo o društvenem delovanju. 2. Poročila o podružničnih delovanjih. 3. Pregled društvenega računa. 4. Volitev računskih pregledovalcev. 5. Poročilo o delovanju deželnega društva. 6. Volitev društvenega odbora. 7. Razni nasveti. K polnoštevilni udeležbi nas vabi stanovski ponos, naš položaj in odbor.

Iz Gornjega grada.*) Uradna učiteljska konferencija za okraja Gornji grad in Vransko se je vršila dne 8. avgusta t. l. v Mozirju. Skoraj polnoštevilno se je zbralo učiteljstvo obeh okrajev v primerno okrašeni šolski sobi tretjega razreda tamošnje šole.

Predsednik konferencije okr. š. nadzornik g. Supanek otvori po običajnem redu zborovanje in pozdravi navzoče v imenu odsotnega deželnovladnega svetnika c. kr. okr. glavarja g. barona Apfaltrerna in v svojem imenu. Spominja se dveh velikih prijateljev šolstva in učiteljstva, v prvi vrsti presvitlega cesarja in v drugi deželnovladnega svetnika.

Namestnikom imenuje starosto učiteljev g Praprotnika, nadučitelja mozirskega, v tem ko se zapisnikarjem izvolita gospica Dragatin in g. Gorišek, oba v Št. Juriju ob Taboru.

Kot dobrodošla gosta sta bila navzoča gospica Kovač, učiteljica v Trstu, in g. Pavel Gorjup, mestni učitelj v Ljubljani.

Iz nadzornikovega poročila povzamemo, da šolstvo v teh dveh okrajih vobče jako napreduje. Predsednik je dajal navzočim pri posameznih predmetih razne migljaje, kako je doseči še boljše uspehe, zlasti je poudarjal, naj se pri računstvu kolikor možno ozira na praktične potrebe prebivalstva. Pri realijah naj se ozira na edino času primeren biologičen pouk v prirodoslovju. — Pesmi v šolskih zbirkah so mučne za otroke, malo jo takih, ki jih otroci z veseljem pojejo. Najbolj se je ozirati na narodne pesmi, ker te se otrokom kmalu priljubijo. Telovadba naj ne bo za parado — v prvi vrsti je gojiti razne igre. Pri ženskih ročnih delih se opazuje — velik napredek, zlasti ker se zadnji čas gleda na praktičnost.

Zemljevid celjskega okrajnega glavarstva je v delu in se izda v teku prihodnjih let.

Vsaka šola naj ima dve šolski knjižnici, eno za otroke drugo za učiteljstvo in za šoli odrasle ljudi.

Ko nam je še podal nekaj vzgojnih resnic, nam je nadzornik naštel še nekaj statističnih podatkov.

Šolarskih kuhinj sta imeli v vranskem okraju izmed 8 šol samo dve, na katerih se je dan 227 otrok oskrbovalo s kosilom, kar je veljalo okroglih 538 kron; v gornjegrajskem okraju je imela med 11 šolami samo ena šolarsko kuhinjo, namreč gornjegrajska šola. Na dan se je pogostilo okroglo 62 otrok, kar je stalo 145 kron. Ta kuhinja funkcijonirala je le po zimi.

Značilen je bil tudi razkaz o šolskem obisku in šolskih kaznih, o šolskih vrtih, o čebeloreji, ali prostor v tem listu nam ne dopušča, da bi vse to natančno objavili.

Končal je nadzornik svojo obširno poročilo z željo, naj bi učiteljstvo teh dveh okrajev še zanaprej delovalo v tem zmislu kot doslej.

O redu za šolske sluge je referiral nadučitelj g. Kocbek. Debatirali so o tem predmetu nadzornik g. Meglič, g. Farčnik, g. Dedič i. t. d.

Vse točke so bile sprejete neizpremenjene, kakor so jih sprejeli pri uradni konferenciji za celjski okraj.

O napakah značaja, ki se največkrat nahajajo pri naših šolskih otrocih, kako je iste odstraniti, je temeljito govoril g. Kelec, nadučitelj v Novištifti.

Metodična obravnava berila „Prva skrb„ (II. berilo) po formalnih stopnjah.

*) Zaradi pomanjkanja prostora zakasnilo. *Uredništvo.*

Podrobno je razpravljal g. Stritar, učitelj v Braslovčah ter končno po učni sliki še prečital nekaj teorije o formalnih stopnjah, (Glej uvod k učnim slikam „Šolske mntice.“).

Poročila o okrajnih šolskih knjižnicah sta prečitala knjižničarja za gornjegrajski okraj g. Kocbek, za vranski g. Meglič.

V stalni odbor so se izvolili za okraj Gornji grad gospodje: Kocbek, Šijanec, Wudler, Dedič — za Vransko gospodje: Zotter, Meglič, Farčnik in Marschitz.

Čitamo po časopisih, kako se je pri uradnih konferencijah drugod zapostavljala slovenščina. To tukaj ne smemo reči. Vsi referati, vsa debata, kratkomalo rečeno vse, razen uradnega nadzornikovega poročila, se je vršilo v materinščini konferenčnih članov.

Ako se drugod preveč nemškutari, so navadno krivi učitelji sami. —*ij*—

Vestnik.

Osebne vesti. Naučni minister je imenoval vadniškega učitelja na učiteljišču v Inomostu g. Rudolfa Peerza glavnim učiteljem na tukajšnjem učiteljišču. — Telovadski učitelj na ljubljanskem učiteljišču, Julij Schmidt, je šel v pokoj, na njegovo mesto pa imenovan učitelj v Radečah na Gorenjskem, Josip Gorečan. — Gimnazijski profesor Ant. Jošt je premeščen iz Kočevja na nemško-slovensko gimnazijo v Celju. — Ravnateljem ljubljanskega učiteljišča je imenovan glavni učitelj na tem zavodu Anton Črnivec.

Učiteljske vesti. Pri Sv. Lenartu nad Škofjo Loko je nastavljena absolventinja gospica Antonija Rakovec, v Zalilogu v selški dolini gospica Marija Frantar in v Sori gospica Jerica Bizjak. Iz Zaliloga v Sorico je prestavljen učitelj g. Jožef Primožič. — Absolvirani učiteljski kandidat Ivan Čepon iz Horjula je imenovan provizoričnim učiteljem v Rakitni, učitelj v Št. Jurju ob Taboru na Štajerskem Karol Gorišek pa začasnim učiteljem v Zatičini. — Gdč. Ida Paplerjeva je nastavljena kot začasna učiteljica v Borovnici, gdč. Angela Janša pa kot provizorična učiteljica in šolska voditeljica v Iški vasi. V Zgornjem Logatcu je provizorično nastavljen izprašani učiteljski kandidat g. Ivan Bezeljak, ki bo tudi opravljal ekskurendni pouk v Žiberšah. — Pomožna učiteljica Marija Močnikova je imenovana za začasno učiteljico v Žirih, absolvirana učiteljska kandidatinja Lucija Trampuževa za Erzelj, provizorični učitelj v Erzelju Adolf Harmel začasnim učiteljem za Trnje in absolvirani učiteljski kandidat Josip Zajec za Žužemberk. — Provizoričnim učiteljem je imenovan g. Miroslav Repovš za Presko pri Ljubljani; absolvirana učiteljska kandidatinja gospica Emilija Ažman je provizorično nastavljena v Šmarjeti. — Gdč. Josipina Revelant je imenovana za provizorično učiteljico v Veliki dolini. Okrajni šolski svet v Litiji pa je nastavil provizorično: absolvirano učiteljsko kandidatinjo Angelo Jakubic za enorazrednico v Prežganjah, prov. učitelja v Zagorju Ivana Levstika za Toplice pri Zagorju in Matijo Pelka s Studenca za Zagorje. — Izprašana učiteljska kandidatinja gospica Marija Brolihova je provizorično nastavljena v Vrabčah v kočevskem okraju. — Provizoričnim učiteljem je imenovan za Vrhniko Ivan Štrekelj. — Absolvirani kandidat Gabriel Dermelj je imenovan za pomožnega učitelja v Hotederšici. — Za provizorične učiteljice so imenovane absolvirane učit. kandidatinje gdč. Marija Detelova in Marija Kasteličeva za dekliško šolo v Novem mestu in Franja Urbančičeva za Postojno.

Slovenščina na nemških šolah. „Slovenec“ konstatuje, da se na nemških ljudskih šolah na Kranjskem prezira zakonita določba glede pouka slovenskega jezika, in zahteva, naj se ta določba izvršuje, naj poučujejo slovenščine zmožni učitelji in naj nadzorniki tudi v tem oziru izvršujejo svojo dolžnost. Pridružujemo se popolnoma tej zahtevi.

Za sprejem v I. letnik ženskega učiteljišča v Ljubljani se je oglasilo 107 učenk. Ker se pa sprejme samo 40 učenk, se je moralo zavrniti skoraj dve tretjini oglašenk.